

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

WOENSDAG 28 JANUARI 2015

Namiddag

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 28 JANVIER 2015

Après-midi

La séance est ouverte à 13.51 heures et présidée par M. Philippe Goffin.

De vergadering wordt geopend om 13.51 uur en voorgezeten door de heer Philippe Goffin.

De **voorzitter**: Vraag nr. 1409 van de heer Dedecker wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

01 Vraag van de heer Brecht Vermeulen aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de impact van de strijd tegen terrorisme op de privacy" (nr. 1580)

01 Question de M. Brecht Vermeulen au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "l'incidence de la lutte contre le terrorisme sur la protection de la vie privée" (n° 1580)

01.01 **Brecht Vermeulen** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik verwijs naar het VRT-programma *De Zevende Dag* van 18 januari 2015. In een interview herhaalde de minister van Justitie een probleem dat hij eerder al had aangekaart: het versturen van versleutelde boodschappen via computers en smartphones geeft problemen, zeker in het raam van terrorismebestrijding. De onderzoeksrechters zouden een gelijkaardige mening zijn toegedaan. Zij vragen blijkbaar om in de mogelijkheid te voorzien om computers en gsm's te kunnen hacken in de strijd tegen terrorisme. Daarvoor is een wetswijziging nodig. De huidige wetgeving moet eerst worden geëvalueerd.

Behalve over de mededeling van de onderzoeksrechters sprak de minister van Justitie ook over het idee om aan de operatoren te vragen specifieke maatregelen te nemen om hacken te vermijden. Dat is vrij dual. Als niemand kan hacken, dan heeft men de oplossing. Als de overheid kan hacken, dan kunnen anderen dat ook, in casu criminelen. Zij kunnen confidentiële overheidsinformatie onderscheppen. De minister van Justitie zei ook dat het wenselijk was om een gedragscode in te voeren die operatoren verplicht om haatboodschappen van het net te verwijderen, naar analogie van andere richtlijnen over bijvoorbeeld pornografie. Dat moet niet alleen op Belgisch maar ook op internationaal niveau worden georganiseerd.

De suggesties van de minister van Justitie zijn suggesties van zijn kant met zijn bevoegdheden. Ze liggen echter ook op de raaklijn met uw bevoegdheden.

In uw beleidsbrief werd gezegd dat u aandacht wil besteden aan het delicate evenwicht tussen een beleid van en voor de 21ste eeuw met geactualiseerd respect voor de persoonlijke levenssfeer. U bent van mening dat privacy geen argument mag zijn om de digitaliseringsinitiatieven de kop in te drukken.

Valt het hacken van smartphones en computers in de strijd tegen terrorisme onder een 21ste-eeuws beleid, zoals u stelde in uw beleidsbrief?

Bestaat het gevaar dat we hiermee een digitaliseringsinitiatief, in casu het ontwikkelen van het coderen van software, de kop indrukken?

Was u op de hoogte van het idee van de minister van Justitie?

Welke privacyaanbevelingen zou u formuleren aangaande het voorstel dat daar werd geformuleerd?

Bent u het er mee eens dat, als de gegevens kunnen worden gehackt door de overheid, er ook een

verhoogde dreiging kan ontstaan voor onze privacy? Criminelen kunnen immers de bijkomende mogelijkheden gebruiken om ons aan te vallen. Staan de potentiële baten volgens u in verhouding met het verhoogde risico?

Tot slot, wat is uw mening over een gedragscode om haatboodschappen te verwijderen van het internet? Op welke manier denkt u de suggestie voor te leggen aan uw collega's op Europees niveau? Binnen welke termijn zult u hier initiatieven rond nemen?

01.02 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Mijnheer Vermeulen, de discussie over welke wapens wij moeten gebruiken om het terrorisme te bestrijden, is uiteraard delicaat en complex.

Als staatssecretaris bevoegd voor de bescherming van het privé-leven heb ik bovendien de bijzondere taak om bij die discussie een afweging te maken van de ter zake geldende nationale en internationale rechtsregels. Ik behoed mij er dan ook voor om, zonder kennis van concrete voorstellen en wetteksten en zonder een grondige analyse ervan en voorafgaand overleg met alle betrokken actoren, het ene of het andere voorstel ofwel te bekrachtigen ofwel af te schieten. U hebt dat al gezien in een aantal andere zaken: ik dring meestal aan op overleg om te bewaken wat volgens mij mijn taak is als staatssecretaris voor Privacy.

Wat voor mij heel duidelijk is, is dat wij binnen onze democratische rechtsstaat alle geldige middelen moeten hanteren om de veiligheid van onze burgers maximaal te verzekeren. Tegelijkertijd moeten wij echter waken over het feit dat wij niet afglijden naar de marges van de fundamentele rechten die wij als gevolg van een eerder globaal conflict, bijvoorbeeld de Tweede Wereldoorlog, net noodzakelijk hebben geacht ter bescherming van eenieders vrijheid.

In dit geval situeert het probleem zich concreet rond het feit dat criminelen steeds vaker andere communicatiemiddelen gebruiken, *instant messaging* zoals Skype en WhatsApp, communicatie via datingsites enzovoort, om eenzelfde finaliteit te bereiken, met name het onderscheppen van informatie die mogelijk een terroristische aanslag of een andere criminele daad kan voorkomen.

Om dat te bereiken, zijn er geavanceerde technieken nodig. Bij het uitwerken van een wettelijk kader, dient ook de privacy van de burger te worden gevrijwaard. Ik ben daarover in overleg met de minister van Justitie en ik ga trouwens morgen samen met de minister van Binnenlandse Zaken, mijnheer Jambon, de minister van Justitie, mijnheer Geens, en de staatssecretaris van Migratie, mijnheer Francken, naar de informele Europese Raad in Riga, waar ook radicalisering en strijd tegen terrorisme aan bod zullen komen. Hoe dan ook de strijd tegen het aanzetten van haat, ook door het verspreiden van haatboodschappen op het internet, moet volgens mij onverminderd voortgezet worden.

Wij beschikken wel degelijk over een wettelijk arsenaal daarvoor. We hoeven niet altijd wetten aan te passen of wetten bij te maken, of wetten uit te breiden. In België zijn er al drie wetten die de strijd tegen de *cyberhate* onderbouwen: ten eerste de antiracismewet, ten tweede de antidiscriminatiewet, ten derde de wet tegen het negationisme. Dit zijn drie verschillende wetten, de ene om racisme of xenofobie te bestrijden, de tweede om discriminatie te voorkomen, en dan het minimaliseren, het ontkennen, het rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de Tweede Wereldoorlog door het Duitse nationaalsocialistische regime is gepleegd.

Op Europees niveau zijn er ook al een hele reeks initiatieven. Zo heeft het Europese Grondrechtenbureau op vraag van de Europese ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken vorig jaar reeds een taskforce "*hate crime*" opgericht, waarin België trouwens het voortouw neemt inzake het deel dat zich toespitst op opleidingsmodellen voor *law enforcement officials* om met deze problematiek om te gaan.

Specifiek voor wat betreft het verspreiden van haat, via internet, zijn er ook al een aantal zaken gerealiseerd door de federale politie of door het Interfederaal Gelijkekansencentrum. Heel wat sites en internetfora hebben ook gedragscodes die duidelijk maken wat er getolereerd wordt, welke acties er zullen ondernomen worden tegen de gebruikers van haatboodschappen. Dat geeft aan de moderatoren van de websites de vrijheid om informatie te verwijderen, die niet aan deze regels voldoen. Er is toch ook voor een stuk zelfregulering op heel wat sites.

Ook de internetproviders zelf zijn zich bewust van de problematiek want zij kunnen sneller aansprakelijk worden gesteld. Zo is er een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de federale politie en de

Internet Service Providers Association die 95 procent van de Belgische accessproviders vertegenwoordigt. In dit protocol verbinden alle betrokkenen zich ertoe om inhoud die ze onwettig achten aan de politie te melden en op vraag van diezelfde politie actie te ondernemen.

Globaal wil ik nog even duidelijk zeggen dat we voor alle initiatieven die door de regering worden genomen telkens overleg plegen over de wetgeving inzake privacy, dat we er ook over waken dat er geen misbruik of willekeur is bij het gebruik van bepaalde gegevens of middelen, en dat wij er vooral voor moeten zorgen dat privacy en veiligheid met elkaar in evenwicht moeten worden gebracht. Privacy moet immers niet, zoals al een aantal keren gezegd is, wijken voor veiligheid.

01.03 Brecht Vermeulen (N-VA): Ik dank u, mijnheer de staatssecretaris. Ik ben in een vroeger leven ook actiever en militanter geweest en ben me er bewust van dat privacy daarin een zeer belangrijk aspect is. Maar mijn fractie, en u wellicht ook, hechten samen met de regering veel belang aan de strijd tegen het terrorisme en de zorg voor de veiligheid van de burgers. Ik zie natuurlijk wel een deel rechtvaardigheid in de vraag, maar we blijven de afweging maken tussen het beleid dat moet gevoerd worden inzake veiligheid en het respect voor de privacy. Die moet evenwichtig zijn.

Ik stel vast dat het voorstel van de minister van Justitie zoals het verwoord werd in een televisieprogramma, nog niet geleid heeft tot concretere teksten en dat we in overleg naar een finalisering moeten gaan.

Ik wil wel een aantal bedenkingen maken. Ik hoor in uw antwoord dat er niet altijd nieuwe of specifieke wetten nodig zijn. Ik ben er ook geen voorstander van om zeer veel nieuwe wetten te creëren wanneer er bestaande voor handen zijn. Maar ik ben er wel een voorstander van om nog meer specifieke regels af te spreken met betrekking tot die haatboodschappen. In Davos heeft premier Michel hierover contacten gehad met Google. Volgende maand zal vice-premier Jambon naar de Verenigde Staten gaan om hierover te vergaderen. U gaat daarvoor naar Riga met de collega's. Ik denk dat het probleem gekend is.

Er zijn volgens mij een aantal andere instrumenten die overgewaardeerd dreigen te zijn, zoals de mogelijkheden van het Interfederaal Gelijkekansencentrum. Ik denk dat er te weinig zelfregulering van die kant zal zijn voor dit gewichtige verhaal en dat er toch in een hogere versnelling kan geschakeld worden, met andere instrumenten. Ik dank u in ieder geval voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*La réunion publique de commission est suspendue de 14.03 heures à 14.29 heures.
De openbare commissievergadering wordt geschorst van 14.03 uur tot 14.29 uur.*

02 Vraag van mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "twee jaar nieuwe nationaliteitswetgeving" (nr. 1538)

02 Question de Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "la nouvelle législation relative à la nationalité en vigueur depuis deux ans" (n° 1538)

02.01 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de minister, ik kom terug op een vraag die ik u een tweetal weken geleden heb gesteld over de gevolgen van de aangepaste nationaliteitswetgeving. Die wetgeving is in werking getreden op 1 januari 2013. Het verkrijgen van de Belgische nationaliteit werd daarbij aan strengere voorwaarden gekoppeld. Zo moet men onder meer kennis hebben van één van de drie landstalen, men moet geïntegreerd zijn, een wettelijk verblijf hebben, economisch participeren, en men mag geen gewichtige feiten eigen aan de persoon hebben gepleegd. Het aantal procedures werd van 12 tot 4 herleid.

Uit de cijfers die wij vorig jaar kregen, bleek dat er een significante daling was van het aantal toekenningen van de Belgische nationaliteit. Daar heb ik u een tweetal weken geleden dan ook vragen over gesteld. Ik herneem ze nu, omdat u nog gegevens wou opvragen.

Kunt u mij thans medelen hoeveel vreemdelingen de Belgische nationaliteit hebben verkregen op basis van de aangepaste wetgeving? Hebben er nog nationaliteitsverwervingen plaatsgevonden op basis van de oude regelgeving?

Is het mogelijk een opsplitsing te maken volgens de modaliteiten waarop men zich beroept om de

nationaliteit te verwerven? Kunt u op basis van de cijfers een evolutie waarnemen?

Zijn er knelpunten waarmee de administratie bij de toepassing wordt geconfronteerd?

02.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Cauter, ik zal de antwoorden op de eerste drie vragen groeperen, om u een globaal beeld te geven van het aantal nationaliteitsverwervingen in 2014. Ik zal niet alle cijfers voorlezen, omdat de kaders waarin zij geplaatst zijn, mij dat onmogelijk maakt. U zult dat schriftelijk kunnen bekijken.

Mijn diensten hebben contact opgenomen met het Rijksregister, om de cijfers te bekomen met betrekking tot het aantal vreemdelingen dat in 2014 de Belgische nationaliteit heeft verworven op basis van zowel de oude als de nieuwe nationaliteitswet. Daarnaast heeft uw Kamer ons de cijfers meegedeeld omtrent het aantal naturalisaties in 2014.

Uit de gegevens die wij ontvingen op 27 januari 2015, blijkt voor 2014 het volgende.

A) Onder het regime van de oude bepalingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit die hierna vermeld worden, hebben 7 517 personen de Belgische nationaliteit bekomen, hetzij 991 door nationaliteitsverklaringen via artikel 12*bis*, § 1, 1 tot 3, 13 tot 15, 16 en 24 van de wet. 3 005 hebben die verkregen door naturalisatie, artikel 19 van de wet. 3 521 verkregen haar via een collectief effect, artikel 12 van de wet. De 991 verkrijgingen door nationaliteitsverklaring kunnen verder worden opgesplitst volgens de artikelen 12, 13 tot 15, 16 en 24. Die cijfers krijgt u dus.

B) Krachtens de nieuwe bepalingen van de nationaliteitswet werden 9 968 personen Belg in 2014, hetzij 8 103 door nationaliteitsverklaring via de artikelen 12*bis*, § 1, 1 tot 5 en 24 van de wet, 1 865 via een collectief effect, artikel 12 van de wet. 8 103 kunnen opnieuw verder worden opgesplitst op de wijze die u kan lezen.

C) Bij het totaal aantal nationaliteitsverwervingen moet ook de categorie vreemdelingen worden vermeld die de Belgische nationaliteit heeft verworven op basis van artikelen die niet gewijzigd werden door de nieuwe wet, artikelen 8, 9, 10, 11 en 11*bis* van het Wetboek, of die enkel op formele wijze werden aangepast, met name het nieuwe artikel 11 dat de oude artikelen 11 en 11*bis* vervangt. In deze categorie zijn 8 253 personen Belg geworden.

Uit dit overzicht blijkt – dus A, B en C – dat er in 2014 in totaal 25 738 vreemdelingen de Belgische nationaliteit hebben bekomen.

Wat uw vierde vraag betreft, gelet op het feit dat zowel het jaar 2013 als 2014 scharnierjaren zijn, waarbij nog steeds nationaliteitsverwervingen gebeuren zowel volgens de oude als de nieuwe bepalingen, is de grootste voorzichtigheid geboden om reeds bepaalde conclusies te trekken of knelpunten aan te duiden aangaande de evolutie van de cijfers. De eerste vaststellingen die niettemin kunnen worden gedaan, zijn de volgende.

Ten eerste, het aantal naturalisaties is in 2014 gedaald naar 3 005 dossiers, waar er in 2013 nog 8 168 vreemdelingen werden genaturaliseerd. Het heeft echter geen uitstaans met de nieuwe wettelijke bepalingen, aangezien alle naturalisaties in beide jaren nog op basis van de oude wetsbepalingen gebeurd zijn.

Ten tweede, wat het totaal aantal verkrijgingen door nationaliteitsverklaringen betreft, de oude plus de nieuwe wet, is er een daling van 15 325 in 2013, naar 9 094 gevallen in 2014. In 2013 gebeurde ongeveer vier vijfden van de verkrijgingen door verklaring nog op basis van de oude wet en ongeveer een vijfde op basis van de nieuwe wet terwijl in 2014 nog slechts ongeveer een tiende van de dossiers volgens de oude wet werd afgehandeld.

Gezien de voorwaarden van de nieuwe wet zijn verstrengd, is het logisch dat er in het totaal minder verkrijgingen door nationaliteitsverklaring zijn gebeurd in 2014.

Ten derde, aangaande de toekenningen via collectief effect, artikel 12 van het wetboek, kan opgemerkt worden dat er in 2014 4 667 minder dossiers waren dan in 2013 die geleid hebben tot de toekenning van de Belgische nationaliteit.

02.03 Carina Van Cauter (Open Vld): Ik dank u voor het antwoord, mijnheer de minister.

Als ik de cijfers ontvang dan zal ik ze grondig nakijken.

Uit uw antwoord leid ik af dat er tot op heden nog niemand de Belgische nationaliteit heeft verkregen via de nieuwe wet op de naturalisatie.

02.04 Minister Koen Geens: Dat moeten we verder bekijken. Dat is inderdaad wat ik hier op het eerste gezicht uit afleid.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

03 Question de Mme Caroline Cassart-Mailleux au ministre de la Justice sur "les allocations des détenus" (n° 1543)

03 Vraag van mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de minister van Justitie over "de uitkeringen van de gedetineerden" (nr. 1543)

03.01 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, un article de presse du mois de novembre 2014 fait état d'une discussion imminente au sein du gouvernement à propos des allocations versées aux détenus. Un certain nombre d'entre eux bénéficient d'allocations de plusieurs sortes et ce, pour un montant d'environ 4 millions d'euros pour l'année 2013. Le plus souvent, il s'agit d'indemnités d'invalidité suite à un accident de travail.

Qu'une personne touche une allocation quelconque est une chose sur laquelle je ne reviens pas. Par contre, le fait que ces allocations continuent d'être versées une fois que les personnes ont été condamnées et privées de liberté m'interpelle. En effet, pour être privé de liberté, il faut enfreindre la loi et commettre un acte grave. De plus, certains détenus bénéficient de ces allocations et n'en versent même pas une part à leur(s) victime(s).

Monsieur le ministre, pouvez-vous me dire pourquoi l'emprisonnement d'une personne ne rime pas avec l'arrêt du paiement des allocations, s'il y a des cas où la suppression des allocations est possible? Pouvez-vous également me dire pourquoi les détenus ne versent pas une quote-part à leur(s) victime(s)? Enfin, une réflexion sur le sujet, en concertation avec votre collègue des Affaires sociales, est-elle déjà menée en vue d'une réforme en la matière? De manière plus générale, quelles seraient les grandes lignes de cette éventuelle réforme?

03.02 Koen Geens, ministre: Monsieur le président, madame Cassart, la détention du titulaire d'une indemnité à la suite d'un accident du travail n'a pas d'effet sur le droit de l'intéressé à cette indemnité ou son paiement. Les indemnités à la suite d'un accident du travail continuent donc à être payées à son ayant droit pendant sa détention. La loi sur les accidents du travail relève de la compétence d'un autre département que celui de la Justice. La Justice applique les réglementations existantes.

Dans le cadre de la justice réparatrice, l'administration pénitentiaire encourage les condamnés détenus à indemniser les victimes, ne fût-ce que par des versements symboliques. De même, on trouvera souvent, parmi les conditions d'une libération anticipée, une obligation d'indemniser les victimes. Il s'agit de démarches volontaires et individuelles. Il n'existe en effet aucune base légale permettant d'obliger un détenu à indemniser une victime, en dehors évidemment de l'application des dispositions du Code civil en matière d'exécution forcée des obligations. Cela ne vaut pas que pour les indemnités et allocations que perçoit un détenu mais pour l'ensemble de ses revenus.

En ce qui concerne votre dernière question, je me réfère à l'accord de gouvernement qui stipule que le gouvernement va examiner et adapter la cohérence du régime de paiement des prestations sociales aux prisonniers pendant la période de leur incarcération. Je vais procéder à cet examen avec ma collègue des Affaires sociales.

03.03 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse complète. Pour ce qui a trait à la loi du travail, l'objectif n'est évidemment pas de retirer toute indemnité à la

personne mais bien de pouvoir contribuer à l'indemnisation des victimes lorsque l'on est en prison. Je me réjouis que vous preniez contact avec votre collègue, la ministre des Affaires sociales, et que le dossier évolue. Je reviendrai sur le sujet après vous avoir laissé le temps de travailler sur ce dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister van Justitie over "de verschoning voor failliete ondernemers" (nr. 1573)

04 Question de Mme Ann Vanheste au ministre de la Justice sur "l'excusabilité des entrepreneurs faillis" (n° 1573)

04.01 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de minister, ik heb deze vraag eerst aan minister Borsus gesteld, maar hij verwees mij door naar u.

Sinds de crisis breken we jaar na jaar opnieuw het record van het aantal faillissementen per jaar. In 2014 gingen 11 294 bedrijven over de kop.

Vaak is het mislukken van een onderneming niet te wijten aan het gebrek aan creativiteit of engagement van de ondernemer. Het is de voorbije jaren economisch niet gemakkelijk geweest om een bedrijf open te houden.

Nu er stilaan licht aan het einde van de crisistunnel komt, is het belangrijk dat al de ondernemers, die te goeder trouw toch ten onder gingen, opnieuw met een schone lei kunnen starten. Daarvoor is de mogelijkheid tot verschoning, zeker voor kleine bedrijven die met onbeperkte aansprakelijkheid werden opgericht, heel belangrijk.

Wanneer de verschoning wordt uitgesproken kunnen de schulden niet langer worden afgedwongen en kan het eigen vermogen niet langer worden gebruikt om de schulden terug te betalen. Tot zo lang is het eigenlijk ondoenbaar om een nieuw bedrijf te beginnen.

Het is dus ook belangrijk dat de procedure voor faillissementen snel en correct kan worden afgehandeld, zodat iedereen die recht heeft op verschoning, daarop ook een beroep kan doen.

De Europese Commissie erkent die nood. Zij riep op om niet-frauduleuze faillissementen binnen een jaar af te handelen. De termijnen voor de afhandeling verschillen binnen de EU enorm, van 4 maanden tot 9 jaar.

Mijnheer de minister, hoe lang duurt het gemiddeld in ons land om niet-frauduleuze faillissementen af te handelen? Moeten er veel inspanningen worden geleverd om de termijn van een jaar te halen om faillissementen af te ronden?

Verschoning wordt op het einde van de procedure bij de afhandeling van het faillissement sinds enkele jaren automatisch toegekend, als er geen sprake van fraude is. Hoe vaak wordt verschoning geweigerd?

Verschoning kan ook na zes maanden na de faillietverklaring al door de ondernemer worden gevraagd. Is die regel voldoende bij de ondernemers bekend? Wordt verschoning vaak vervroegd aangevraagd?

04.02 Minister Koen Geens: Wat uw eerste, derde en vierde vraag betreft, moet ik u meedelen dat het voor mijn diensten niet mogelijk was precieze cijfers ter beschikking te stellen binnen de voor de mondelinge vraag toegekende termijn. U kunt de vragen later opnieuw stellen, of ze schriftelijk indienen.

Wat uw tweede vraag betreft, faillissementen die een natuurlijke persoon als handelaar treffen, komen als enige in aanmerking voor verschoning. Het gaat veelal om ondernemingen van zeer bescheiden omvang. Bijgevolg is het weinig aannemelijk dat dat type van faillissementen vaak langer zou duren dan een jaar. Natuurlijk zijn er steeds verwikkelingen mogelijk, zoals te voeren processen of andere bronnen van vertraging.

Ik wil u eraan herinneren dat overeenkomstig artikel 35 van de faillissementswet de rechter-commissaris er in het bijzonder mee belast is toezicht te houden op het beheer en de vereffening van een faillissement.

Bovendien kan overeenkomstig artikel 73 van dezelfde wet, wanneer vastgesteld wordt dat de activa ontoereikend zullen zijn om de beheers- en vereffeningskosten te dekken, de rechtbank op verzoek van de curator of zelfs ambtshalve de onmiddellijke sluiting van het faillissement uitspreken.

Wij stellen vast dat een snelle afwikkeling van de faillissementsverrichtingen een voorschrift is, dat de wetgever niet is ontgaan, en dat het derhalve wenselijk is dat aldus wordt toegepast.

04.03 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Ik kan begrijpen dat u niet meteen op de eerste vragen kunt antwoorden. Ik zal ze inderdaad schriftelijk indienen.

Ik wil wel onderstrepen dat het goed zou zijn dat ondernemers die te goeder trouw handelen en failliet gaan als gevolg van de economische situatie of als gevolg van het feit dat er zich dicht bij de deur een concurrent vestigt, snel verschooning zouden krijgen, zodat zij opnieuw kunnen beginnen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Brecht Vermeulen aan de minister van Justitie over "snelrechtbanken bij winkeldiefstal" (nr. 1579)

05 Question de M. Brecht Vermeulen au ministre de la Justice sur "les tribunaux de comparution immédiate en cas de vol à l'étalage" (n° 1579)

05.01 Brecht Vermeulen (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben zelf niet echt een shopper en ook geen echte koopjesjager, maar naar aanleiding van de koopjesperiode gebeurt er altijd een aantal zaken. Op de eerste plaats gaat er veel volk naar de winkels, maar op de tweede plaats gaan er ook veel mensen naartoe met slechte bedoelingen, winkeldieven in het bijzonder. Dat fenomeen is niet nieuw, het doet zich elk jaar voor.

Ook vorig jaar hebben we dat gekend: via de verschillende media werd ons verteld dat er telkens bij solden een verhoogd risico op winkeldiefstal is. Men stelde toen vast dat de dieven steeds vindingrijker werden, met zendertjes om elektrische antidiefstalpoorten uit te schakelen, zelfontworpen tangen om veiligheidsklemmen los te wrikken en dergelijke. Het is dan ook goed dat handelaars op de eerste plaats zelf initiatief nemen en meer inzetten op beveiliging.

Ongeveer twee weken geleden was er een reportage van Telefacts op VTM, waarin werd aangetoond dat handelaars in de koopjesperiode tot 30 % meer bewakingsagenten zouden inzetten. Er bleek ook dat de totale kostprijs van diefstallen voor handelaars hallucinant hoog was: niet minder dan 1 miljard euro zou verloren gaan. Twee derde van dit bedrag zou voortkomen uit het verlies van goederen, een derde gaat naar de kosten van beveiliging zelf. Bewakingsagenten komen vooral voor in grotere shoppingcentra en in grotere handelszaken in grotere centrumsteden, maar kleinere kmo's hebben niet altijd de middelen om die zelfbeveiliging te betalen. Deze groep komt dan gemakkelijker in het vizier van dieven. De impact op dergelijke kmo's is dan zowel financieel als moreel vrij zwaar.

Natuurlijk moet iedereen proberen om zelf zijn eindverantwoordelijkheid op te nemen en zelf zijn goederen te beveiligen, maar wij denken dat ook de overheid voldoende inspanningen moet leveren om die winkelcriminaliteit aan te pakken. Het is goed dat het regeerakkoord expliciet vermeldt dat er inspanningen zullen worden geleverd om in elk arrondissement specifieke kamers in te richten om de snelrechtprocedure voor eenvoudige misdrijven mogelijk te maken en dat dit zou worden verdergezet.

Momenteel is het gebruik van het bestaande snelrecht vrij beperkt. Volgens mijn gegevens gaat het over 436 verdachten van winkeldiefstal die via snelrecht werden gedagvaard. Zowel het Nationaal Syndicaat voor Zelfstandigen als Unizo vinden snelrecht een efficiënte vorm van bestraffing voor winkeldieven. Daarom heeft het NSZ u via de media gevraagd om bij alle gerechtelijke arrondissementen en parketten er op aan te dringen om winkeldieven, ongeacht de waarde van het gestolen goed, voor de snelrechtbank gedaagd te krijgen.

Ik heb daar twee vragen over.

Ten eerste, bent u van mening dat de oproep van het NSZ om sneller werk te maken van meer snelrechtbanken, een gegronde vraag is? Zo ja, welke initiatieven zult u nemen om aan deze vraag te

voldoen?

Ten tweede, wat zult u doen met parketten als dat van Turnhout, dat reeds heeft meegedeeld niets te voelen voor het systeem van snelrechtbanken? Is er dan geen gevaar voor een systeem met twee snelheden?

05.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vermeulen, artikel 76, § 2, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek voorziet: “in de sectie van de correctionele rechtbank worden een of meer kamers onder meer bevoegd voor de procedures van onmiddellijke verschijning en van oproeping bij proces-verbaal”.

Die kamers zijn voorzien in deze wettelijke bepaling sinds de wet van 28 maart 2000 tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning.

Het begrip *snelrecht* wordt gebruikt voor de oproeping bij proces-verbaal in artikel 216quater van het Wetboek van Strafvordering, niet voor de onmiddellijke verschijning (artikel 216quinquies, in grote mate geannuleerd door het Grondwettelijk Hof).

Ten eerste, in het regeerakkoord en de beleidsverklaring staat dat “de inspanningen om in elk arrondissement specifieke kamers in te richten om een snelrechtprocedure voor eenvoudige misdrijven mogelijk te maken, zullen worden verdergezet”.

De praktijk verschilt tussen de parketten of zelfs de afdelingen, naargelang de door elke procureur des Konings vastgestelde vervolgingsprioriteiten in functie van de lokale criminaliteit, de capaciteit van de politie, de organisatie van de rechtbanken van eerste aanleg door elke voorzitter en de omvang van de lokale kaders van magistraten, griffiers en parketsecretarissen die de vervolgings- en zittingscapaciteit beïnvloeden.

Dit punt van de beleidsverklaring moet dus in het algemene kader van de besprekingen over het autonoom beheer worden aangekaart.

Ten tweede, de tijdsspanne die is voorzien om een antwoord te geven op een mondelinge vraag is te kort voor een nationale bevraging van alle parketten van het Rijk. De aard van de reactie wordt bepaald in functie van verschillende criteria, waaronder de omvang van het nadeel (dit is tot een bepaald bedrag), de betwistingen van de dader, de aanwijzingen van bendevorming (rondtrekkende dadersgroep), het gebruik van geweld, het gebruik van hulpmiddelen om diefstal te vergemakkelijken, de mate waarin het slachtoffer werd vergoed of de goederen werden teruggenomen, de afwezigheid of het beperkt aantal van strafrechtelijke voorgaanden van al dan niet gelijkaardige aard in hoofde van de dader (is hij een veelpleger?), het vermoeden van een financiële, sociale of andere problematiek – bijvoorbeeld verslaving, kleptomanie –, een al dan niet vaste verblijfplaats in het land en andere elementen eigen aan de zaak.

Naargelang die criteria en wettelijke voorwaarden is de beslissing seponering, gemeentelijke administratieve sanctie, minnelijke schikking – meegegeven door politie of parket –, bemiddeling in strafzaken, rechtstreekse dagvaarding, dagvaarding in snelrecht of gerechtelijk onderzoek.

Zoals eerder gezegd, verschillen die criteria van parket tot parket en zelfs van afdeling tot afdeling. Binnen de afdeling Antwerpen worden er bijvoorbeeld per maand twee snelrechtzittingen georganiseerd. Naast voormelde winkeldiefstallen worden tevens in de snelrechtprocedure opgenomen: feiten van slagen aan agenten en weerspanningheid.

Naar aanleiding van een eerdere parlementaire vraag over de afhandeling van winkeldiefstallen in snelrecht heeft de afdeling Turnhout inderdaad gecommuniceerd dat zij geen afhandelingen in snelrecht doet, maar wel streeft naar een maximale gevolgverlening binnen een redelijke termijn. Enkel focussen op snelrecht zou volgens deze afdeling tot foute conclusies leiden.

Het lijkt beter de vraag open te trekken naar de totale afhandeling om vervolgens te kijken naar de tijdsspanne waarbinnen de gevolgverlening gebeurt.

In de afdeling Turnhout geldt een quasi nultolerantiebeleid inzake winkeldiefstal. Bijna elk dossier van een geïdentificeerde winkeldief waartegen voldoende bewijs kan worden ingebracht zal een gerechtelijk gevolg krijgen. De snelheid van beslissing blijkt ook opmerkelijk.

05.03 Brecht Vermeulen (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben mij bewust van de verschillen tussen de kantons en de praktijken die ook verschillen omwille van de lokale omstandigheden, de capaciteit en het autonoom beheer.

Mijn bezorgdheid geldt echter niet alleen voor het gerechtelijk apparaat, maar ook voor de slachtoffers. In mijn inleiding heb ik duidelijk aangegeven dat het probleem van winkeldiefstal enorm is, niet alleen economisch maar ook maatschappelijk. Lik-op-stukbeleid met snelrecht is natuurlijk een oplossing.

Ik zie dat in de arrondissementen waar het systeem wel van kracht is de eerste cijfers met betrekking tot winkeldiefstal zeer positief zijn. Het zijn cijfers van slechts een kwartaal, dus we moeten daarin voorzichtig zijn, maar ze zijn toch hoopgevend.

Ik pleit ervoor om de oproepen van Unizo en NSZ zo goed mogelijk te ondersteunen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Mme Karine Lalieux au ministre de la Justice sur "l'entrée en vigueur de la loi reconnaissant la parentalité dans les couples de femmes homosexuelles" (n° 1577)

06 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Justitie over "de inwerkingtreding van de wet die het juridische ouderschap van de meemoeder in een lesbische relatie erkent" (nr. 1577)

06.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, à la fin de la précédente législature, nous avons voté la reconnaissance de la coparenté pour les enfants issus de couples de femmes homosexuelles. Cette loi est entrée en vigueur le 1er janvier 2015.

Cependant, il m'est revenu que certaines communes ne sont pas encore à jour. Quand des femmes se présentent pour reconnaître l'enfant déjà né, soit les fonctionnaires ne sont pas au courant, soit ils disent qu'il n'y a pas de formulaire adapté pour la situation. Elles ont donc des difficultés à faire reconnaître leurs droits car certaines communes les renvoient chez elles en leur disant de revenir quand cela sera prêt.

Monsieur le ministre, une formation des fonctionnaires a-t-elle été prévue? L'adaptation des formulaires a-t-elle été envisagée?

C'est un droit supplémentaire important pour ces femmes et pour la sécurité du statut de l'enfant. Une campagne de presse pourrait-elle être organisée pour que toutes les mères sachent que ce droit leur est reconnu aujourd'hui?

06.02 Koen Geens, ministre: Madame Lalieux, j'ai adopté le 22 décembre 2014 une circulaire relative à la nouvelle législation sur la comaternité en complétant celle relative au nom qui a été publiée au *Moniteur belge* du 29 décembre 2014. Cette circulaire, qui tient compte de la loi de réparation du 18 décembre 2014, a été transmise à tous les officiers de l'État civil du royaume via les procureurs généraux. Une formation spécifique n'a pas été organisée pour les officiers de l'État civil et ne s'avère pas nécessaire, dès lors que les nouvelles dispositions relatives à la comaternité sont *mutatis mutandis* similaires à celles relatives à l'établissement de la filiation pour les couples hétérosexuels.

Quant à l'adaptation des formulaires, je tiens à vous rappeler que la loi du 5 mai 2014 a été publiée le 7 juillet 2014 au *Moniteur belge* et que la date d'entrée en vigueur du 1er janvier 2015 était déjà connue depuis ce moment. Les communes et les fournisseurs de logiciels informatiques ont donc eu six mois pour prendre les mesures minimales qui s'imposaient. Ces modifications se limitent d'ailleurs à adapter les modèles d'acte de naissance et de reconnaissance existant en remplaçant la référence au père par une référence à la coparente.

Enfin, un avis a été publié le 23 décembre 2014 sur le site web du SPF Justice attirant l'attention sur l'entrée en vigueur, le 1er janvier 2015, de la loi relative à la comaternité.

06.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse précise. Apparemment, tout a été fait mais comme les lois changent beaucoup, tous les fonctionnaires de l'État civil

ne sont pas au courant. Peut-être les procureurs généraux n'ont-ils pas transmis l'information? Il faudrait peut-être leur demander de renvoyer une circulaire de rappel.

Il faudrait également vérifier s'il y a d'autres plaintes quant à l'adaptation du formulaire. Pour la Ville de Bruxelles, c'est en ordre mais je ne sais pas si toutes les communes du royaume ont des formulaires adaptés. C'est important car ce droit que nous donnons à ces femmes doit être effectif dans l'ensemble des communes. Le SPF Justice devrait renvoyer une information par mail.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de Mme Karine Lalieux au ministre de la Justice sur "les mesures de sécurité au Palais de Justice de Bruxelles" (n° 1747)

07 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Justitie over "de veiligheidsmaatregelen in het Justitiepaleis te Brussel" (nr. 1747)

07.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, récemment, le Palais de Justice de Bruxelles a été évacué à la suite d'une alerte à la bombe. C'est la deuxième fois depuis les événements de Verviers.

Si des mesures sont nécessaires pour garantir la sécurité du Palais de Justice et celle des personnes qui le fréquentent, celles qui ont été adoptées ne semblent pas être les plus efficaces et sont surtout génératrices de perturbations des audiences. Il a été décidé d'implanter à l'entrée du Palais un contrôle des objets par le biais d'un scanner et un contrôle des personnes par le passage d'un portique. Cependant, les files se sont rapidement allongées et certains ont dû patienter pendant trois heures avant de pouvoir rentrer dans le Palais de Justice.

Le personnel de justice est donc, on peut le comprendre, agacé, énervé mais également préoccupé. En effet, l'amateurisme des contrôles opérés et le nombre insuffisant d'agents affectés à cette mission augmentent le sentiment d'insécurité et d'impuissance des forces de l'ordre à garantir leur sécurité. Le personnel judiciaire et les personnes qui souhaitent participer aux audiences publiques, doivent pouvoir être contrôlées rapidement. Si le système n'est pas organisé et adapté à la haute fréquentation de ce lieu de justice, le risque est grand d'aboutir à un blocage total. Or vous savez combien le fonctionnement du Palais de Justice de Bruxelles est compliqué.

Si la menace est à ce point élevée et que l'organisation de la sécurisation des lieux n'est pas possible à bref délai, le président du tribunal de première instance de Bruxelles estime qu'il conviendrait mieux alors de fermer le Palais de Justice le temps nécessaire aux vérifications des lieux. S'il y a une alerte à la bombe, on ferme le Palais; on fouille tout, puis on rouvre pour assurer un fonctionnement correct.

Monsieur le ministre, comment les contrôles au Palais de Justice de Bruxelles se sont-ils organisés? Combien d'agents ont-ils été affectés pour exercer ce contrôle? Comment avez-vous circonscrit la menace? Je sais que ces questions relèvent aussi de la compétence de votre collègue de l'Intérieur mais je vous interroge en tant que responsable des palais de justice.

Comment expliquer que les tribunaux de commerce, du travail, et les chambres civiles n'aient pas, pour leur part, été protégés? Des agents de sécurité supplémentaires sont-ils prévus pour la surveillance aux abords des scanners et portiques?

07.02 Koen Geens, ministre: Monsieur le président, madame Lalieux, la sécurité dans les locaux de la Justice constitue évidemment une priorité, mais je tiens à souligner qu'il existe effectivement une politique de sécurité pour les palais, qui est basée sur l'idée suivante. Le concept à l'intérieur et aux alentours des bâtiments de la Justice sera, en fonction d'une analyse permanente des risques, de plus en plus basé sur l'intégration de trois éléments fondamentaux, à savoir l'organisation, la configuration du bâtiment et l'appareillage électronique, chacun de ces éléments étant adapté à un niveau judiciaire proportionnellement aux risques.

Entre-temps sont survenus les événements de Verviers et le niveau de la menace a été porté à 3. Les mesures de sécurité actuellement en vigueur dans de nombreux palais de justice sont donc adaptées l'une

après l'autre à la situation exceptionnelle actuelle du niveau 3 de la menace et se compose principalement du déploiement accru des services de police et, même à certains endroits, de militaires.

Ces mesures seront évaluées une fois que l'OCAM aura décidé de revoir le niveau de la menace à la baisse. La situation à Bruxelles de même que celle du Palais de Justice sont spécifiques, en raison de la présence du parquet fédéral et de la concentration élevée de cas de terrorisme; les suspects dans ces affaires sont présentés devant la chambre du conseil et la chambre des mises en accusation de Bruxelles, donc dans le Palais de Justice. La même situation se présente lors des éventuels procès de fond.

La présence d'un portique de scannage à Bruxelles est ainsi, de toute façon, justifiée. Pour le site Poelaert dans son ensemble, il a été examiné, pour chaque bâtiment, les mesures supplémentaires nécessaires, en fonction également des moyens et du personnel disponible.

À la suite du rehaussement du niveau de la menace, un certain nombre de nouvelles mesures ont été prises. Il est exact qu'elles ont provoqué des retards le premier jour au Palais de Justice, mais ce n'est que normal lors de la mise en œuvre de nouvelles mesures importantes. La plupart des personnes concernées ont, dès lors, fait preuve de compréhension, compte tenu du caractère exceptionnel de la situation. La plus grande partie des problèmes n'ont, par ailleurs, duré qu'un seul jour.

À la suite de l'intervention efficace de toutes les parties concernées, la situation était déjà normalisée le deuxième jour. Cela signifie que les juges et le personnel ont une entrée réservée où leur identité est vérifiée et qu'il y a, par ailleurs, le portique de scannage où, à côté de la file d'attente normale des visiteurs, une file d'attente prioritaire est réservée aux avocats. Le temps d'attente pour ce deuxième groupe oscille ainsi généralement autour de 10 à 20 minutes, ce qui est acceptable, me semble-t-il. Les choses se passent donc correctement.

Je suis au courant des problèmes de personnel au sein des corps de sécurité et nous planchons actuellement sur une solution structurelle par le biais, entre autres, de la concertation sociale. Toutes les parties y seront impliquées en temps voulu.

07.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Il est vrai que la question a été déposée juste après la parution des articles dans la presse et cela faisait très désordre. Non seulement il y a un arriéré judiciaire mais si de plus, les juges, les avocats et les magistrats ne peuvent plus pendant une journée accéder au palais pour exercer correctement leur métier, cela devient très difficile pour la saga du Palais de Justice de Bruxelles!

Si, pour moi, la sécurité en nos lieux est nécessaire, il faut les moyens pour ce faire. En effet, une file devant un palais de justice risque aussi d'amener un peu de confusion et de violence ou des problèmes dans la file. Sécurité, oui, mais il faut y mettre les moyens, non seulement techniques mais par rapport aux corps de sécurité qu'il convient de renforcer.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de openbaarheid van de archieven van de Veiligheid van de Staat" (nr. 1594)

08 Question de M. Stefaan Van Hecke au ministre de la Justice sur "la déclassification des archives de la Sûreté de l'État" (n° 1594)

08.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, in een democratisch bestel is openbaarheid van bestuur een van de belangrijkste pijlers. Het is begrijpelijk dat er ter zake restricties bestaan. Alles wat op het moment de veiligheid van de Staat en van zijn burgers aanbelangt, wordt in ieders belang geheimgehouden. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat informatie uit het verre verleden met weinig of geen relevantie voor de activiteiten vandaag nooit publiek kunnen worden gemaakt.

In zijn jaarverslag 2011 dringt het Comité I erop aan een nieuwe regeling te treffen in de classificatie van archiefdocumenten van de Veiligheid van de Staat. Die documenten worden tot op heden namelijk in het hoofdkantoor in Brussel en niet in het Algemeen Rijksarchief bewaard.

Een van de redenen waarom het archief van de Veiligheid van de Staat op die manier kan worden afgeschermd, is de status “geclassificeerd”, die aan bepaalde documenten wordt gegeven. Documenten die geclassificeerd zijn, zijn staatsgeheim en dus niet openbaar.

De oplossing, die door het Comité I ook is gesuggereerd, zou eruit kunnen bestaan steeds een einddatum op de classificatie vast te leggen. Wanneer die dan niet zou worden hernieuwd en de termijn is verlopen, wordt het document automatisch openbaar.

Mijnheer de minister, ten eerste, welke argumenten zijn er vandaag, om grote delen van het archief van de Veiligheid van de Staat niet aan het Algemeen Rijksarchief over te dragen?

Ten tweede, bent u bereid de wet op de classificatie te herbekijken en met name regelgeving over declassificatie op te stellen, zodat een groot deel van het archief voor de burgers of voor wetenschappelijk onderzoek kan worden ontsloten?

Ten derde, op welke termijn mogen wij ter zake een oplossing verwachten?

08.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Van Hecke, de archieven van de Veiligheid van de Staat betreffen dossiers die door de inlichtingen- en veiligheidsdienst bij de uitoefening van zijn opdrachten werden samengesteld, zijnde het inlichtingenwerk en veiligheidsonderzoeken.

Voor de dossiers in verband met het inlichtingenwerk is het van belang te weten dat inlichtingenwerk niet enkele een korte- en middellangetermijn- doch eveneens een langetermijnperspectief heeft. Zo is het een gangbare praktijk om een beroep te doen op dossiers die ouder dan dertig jaar zijn over materies die aan contraspionage, aan de bescherming van het economisch en wetenschappelijk potentieel alsook aan extremisme en aan religieus fundamentalisme raken.

Daartoe is de bewaring en bescherming van de archieven in kwestie gedurende een voldoende lange periode noodzakelijk, om op die manier de Veiligheid van de Staat toe te laten aan haar wettelijke verplichtingen te voldoen.

Daarenboven moet worden opgemerkt dat de noodzakelijke bescherming van de agenten van de Veiligheid van de Staat en van haar menselijke bronnen alsook van hun families een eenvoudige openbaarheid van die archieven niet toelaat.

Inzake de dossiers over veiligheidsonderzoeken kan ik mededelen dat er een wettelijke verplichting bestaat om ze te vernietigen, wanneer ze niet langer enig nut hebben.

Bijgevolg is openbaarmaking hiervan niet aan de orde.

De wens van het Algemeen Rijksarchief om de archieven van Belgische instellingen te declassificeren en publiek te maken en ze zelfs te laten scannen in lageloonkostenlanden is ten slotte niet in overeenstemming met de noodzaak van geheimhouding, die vereist wordt bij de goede uitvoering van de opdrachten van de Veiligheid van de Staat, en is daarenboven niet in overeenstemming met de classificatiewet.

In verband met uw tweede vraag, een herziening van de classificatiewet, zoals aanbevolen door het jaarverslag 2011 van het Comité I is gepland, maar dat zal bekeken worden vanuit een ruimere invalshoek.

In verband met uw derde vraag, de archieven van de Veiligheid van de Staat werden voor de jaren 1830 tot 1910 overgedragen aan het Algemeen Rijksarchief. De dossiers met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog werden vanaf de jaren 1990 afgegeven aan het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij. Op dat vlak loopt de Veiligheid van de Staat voor op de equivalente diensten op Europees niveau. Voor de periode van 1948 tot nu werden de krachten gebundeld met onderzoekers om opzoekingen te doen in specifieke dossiers, zonder dat hierdoor de goede uitvoering van de opdrachten toevertrouwd aan de Veiligheid van de Staat, in gevaar wordt gebracht.

08.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik begrijp dat het natuurlijk zeer delicaat is, maar, zoals u zelf ook aangeeft, de archieven uit de periode 1830 tot 1910 zijn wel overgedragen aan het rijksarchief. Het is uiteraard niet de bedoeling dat er iets openbaar wordt gemaakt als er vandaag nog een relevantie is of als er nog personen kunnen geïdentificeerd worden, die vandaag bijvoorbeeld nog actief zijn

bij de Veiligheid van de Staat.

De aanbeveling van het Comité I is natuurlijk wel heel interessant. U zegt dat u die zult bekijken en er werk van maken. Er moet dan wel een beslissing genomen worden over declassificatie, bijvoorbeeld na een bepaalde periode, waarna de documenten worden doorgegeven aan de archieven voor openbaarmaking, tenzij een nieuwe beslissing om de geheimhouding te bewaren.

Dat kan een nuttige oefening zijn, omdat natuurlijk een deel van onze geschiedenis daarin vervat zit. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de periode van de Koude Oorlog; wetenschappelijk onderzoek over die periode kan ook nuttig zijn. In die zin is het toch wel belangrijk dat er werk wordt gemaakt van de aanbeveling van het Comité I.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de gevolgen van het personeelstekort in de hoven en rechtbanken" (nr. 1595)

09 Question de M. Stefaan Van Hecke au ministre de la Justice sur "les conséquences de la pénurie de personnel dans les cours et tribunaux" (n° 1595)

09.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, er zijn al heel veel berichten in de pers verschenen en er werden al vragen gesteld over heel specifieke problemen bij bepaalde rechtbanken en hoven die worden geconfronteerd met een nijpend personeelsgebrek. Een aantal vacatures zou niet ingevuld geraken, jonge starters zouden vaker kiezen voor het openbaar ministerie, waar vroeger het omgekeerde het geval was: men koos voor de zetel en het openbaar ministerie had het vaak moeilijk om personeel aan te werven, maar nu is dat omgedraaid. Hierdoor zijn al verschillende kamers moeten sluiten in hoven en rechtbanken.

Ik heb pas vanmorgen de cijfers gekregen over de situatie in Oost-Vlaanderen en dat is vrij dramatisch. In Oost-Vlaanderen zouden er bij de drie rechtbanken in Gent, Dendermonde en Oudenaarde 16 vacatures zijn en twee langdurig zieken. Het ergste is het in Dendermonde, met zeven vacatures en twee langdurig zieken. Het gevolg is dat veel kamers worden gesloten.

In de rechtbank in Gent bijvoorbeeld gaan de eerste burgerlijke kamer, de tweede burgerlijke kamer en de twaalfde burgerlijke kamer van twee naar één zitting per week. Vanaf 5 januari zijn ook de vijfde en de zesde burgerlijke kamer gehalveerd. Twee kamers zijn gesloten. Een zevende burgerlijke kamer voor fiscale burgerlijke geschillen en de eenendertigste voor correctionele fiscale zaken zijn gewoon gesloten. De vierde burgerlijke kamer gaat van een collegiale kamer naar één magistraat. Dit maar als voorbeeld, om te tonen dat de impact op die ene rechtbank bijzonder groot is.

Ten eerste, mijnheer de minister, hoeveel kamers binnen de verschillende rechtbanken en hoven in het land werden de laatste twee jaar gesloten? De gegevens graag per arrondissement en rechtbank of per hof, het hof van beroep en het arbeidshof. Hoeveel waren het gevolg van een personeelstekort?

Ten tweede, hoeveel vacatures zijn op dit moment bij alle vrederegerechten, rechtbanken en hoven niet ingevuld? De gegevens ook graag per arrondissement en per rechtbank of hof.

Ten derde, heeft dit geleid tot minder specialisatie binnen de hoven en rechtbanken? Toen we de oefening hebben gemaakt om te komen tot een hervorming van het gerechtelijk landschap, was het ook de bedoeling om meer en meer specialisatie te krijgen. Nu zien we dat kamers moeten worden gesloten en daaronder zitten fiscale, burgerlijke en strafrechtelijke zaken, maar ook bouwkamers, heb ik vernomen. Zo dreigt de specialisatie te worden ondergraven. Ik kijk uit naar uw antwoord.

09.02 Minister Koen Geens: Mijnheer Van Hecke, de dienstregeling van hoven en rechtbanken wordt bij bijzonder reglement vastgesteld. De inrichting van de kamers behoort tot de interne organisatie en het lokale beleid van de bevoegde korpsoverste. Ik stel vast dat de invulling van de kaders bij hoven en rechtbanken globaal 95 % verhoudingsgewijs hoger ligt dan bij het openbaar ministerie, globaal 90 %.

Bijgevolg kan ik niet bevestigen dat de aantrekkingskracht van het openbaar ministerie op deze basis hoger zou liggen dan die van hoven en rechtbanken.

Wat het gevraagde cijfermateriaal betreft, beschikken de hoven van beroep over een kader van 267 magistraten en waren er op 1 januari 252 in dienst. De rechtbanken van eerste aanleg beschikken over een kader van 763 magistraten. Er waren er op 1 januari 724 in dienst. De vrederechten beschikken over een kader van 187 vrederechters. Op 1 januari waren er 171 in dienst.

De behoefte aan specialisatie is uiteraard afhankelijk van de aard van de zaak, behandeld door de verschillende rechtsmachten, en wordt mede beïnvloed door diverse sociaaleconomische en demografische factoren.

Ik heb evenwel vastgesteld in mijn contacten met de rechterlijke overheid dat zij in deze tijden van reflectie over de optimalisatie van de inzet van personeel net nadenken over versterking van specialisatie ofwel via concentratie van bepaalde materies in een afdeling (daarbij verwijs ik naar het zaakverdelingsreglement) ofwel via de mobiele inzet van magistraten binnen het rechtsgebied. Ik zie bijgevolg geen tendens tot afzwakking van specialisatie.

09.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, het is ook jammer dat ik de cijfers voor Oost-Vlaanderen pas vandaag heb gekregen en ze dus niet in de vraag heb kunnen integreren, omdat ze echt wel interpellieren.

U geeft de globale cijfers, waarbij ongeveer 95 % van de kaders ingevuld zijn. De eerste vraag die we daarbij moeten stellen is: zijn dat normale kaders of zijn dat eventueel ook rechters die zich boven op de kaders bevinden? Als men enkel rekening houdt met de kaders, maar niet met diegenen in bovental, zitten we natuurlijk met andere cijfergegevens.

Wat Oost-Vlaanderen betreft, en meer specifiek Dendermonde, met 7 vacatures en 2 langdurig zieken, betekent dit dat er magistraten moeten worden overgeplaatst van Gent naar Dendermonde en dat er tot 7 kamers worden gesloten of maar één in plaats van 2 keer zetelen. Dat wordt heel dramatisch.

De minister zegt dat 95 % van het kader ingevuld is, maar op het terrein ziet men dat niet en wordt men geconfronteerd met erge problemen. Ik denk echt dat dit van heel nabij in het oog gehouden moet worden want de situatie in Oost-Vlaanderen zal op korte termijn onhoudbaar worden als er meer kamers moeten gesloten worden.

Dat heeft een grote impact op de motivatie van vele magistraten, die dag in, dag uit keihard werken en supergemotiveerd zijn. Men kan dat echter niet gedurende een lange tijd volhouden. U moet het dus van heel nabij volgen en u moet ingrijpen, indien nodig. En het is nodig.

09.04 Minister Koen Geens: Ik volg de situatie in Oost-Vlaanderen van heel dichtbij. Ik zal vandaag nog het ressort van de zetel van West- en Oost-Vlaanderen zien. Wat de rechtbank van eerste aanleg van Gent betreft, is een aantal vacatures daar vorig jaar niet ingevuld geraakt. Ik heb beloofd – de gesprekken met de inspectie van Financiën zijn bezig – dat ik alle vacatures zal heropenen die vorig jaar, buiten mijn wil, niet ingevuld raakten. Dat proces is op dit ogenblik bezig. In die zin komen wij wel degelijk tegemoet aan de acute nood die u beschrijft voor de rechtbank van eerste aanleg in Oost-Vlaanderen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de regelgeving met betrekking tot het gebruik van camerabeelden in penitentiaire inrichtingen" (nr. 1599)

10 Question de M. Stefaan Van Hecke au ministre de la Justice sur "la réglementation relative à l'exploitation d'images captées par des caméras dans les établissements pénitentiaires" (n° 1599)

10.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, het was oorspronkelijk een schriftelijke vraag die niet eerder kon worden beantwoord. Ik moet ze mondeling stellen.

Onze gevangenen zijn vandaag de dag bijna allemaal uitgerust met uitgebreide camerabewakingssystemen. Deze beelden dienen in eerste instantie om de gevangenen te kunnen bewaken en toezicht uit te voeren. Na incidenten in de gevangenis bevatten deze soms nuttige informatie voor de tuchtprocedure die mogelijk uit een incident kan volgen.

Het blijkt echter dat de gevangenisdirectie de gedetineerde en zijn advocaat weigert inzage te geven in de beelden die meer duidelijkheid kunnen geven, zelfs wanneer de gedetineerde gestraft wordt naar aanleiding van het incident. Ik heb daarover dan ook een paar heel concrete vragen.

Ten eerste, hebt u kennis van tuchtprocedures waarbij de toegang voor de beelden van het incident aan bepaalde partijen wordt ontzegd? Het kan ook een penitentiaire beambte of gevangene zijn.

Ten tweede, op grond waarvan kunnen de gevangenisdirecties weigeren om beelden te laten inzien? Wat zijn de criteria om vragen al dan niet toe te staan? Dit wil zeggen, vragen vanuit de advocaat, de gedetineerde of eventueel de penitentiaire beambte.

Ten derde, bent u van plan de onduidelijkheid die hierrond bestaat op te helderen voor gevangenisdirecties en gedetineerden en welke stappen zal u hiervoor ondernemen?

10.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Van Hecke, het klopt dat de vraag inzake het gebruik van camerabeelden reeds is gesteld zowel in het kader van een tuchtprocedure ten aanzien van een personeelslid als ten aanzien van een gedetineerde. De regels die in deze gevallen van toepassing zijn, vloeien voort uit de toepassing van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's met inachtneming van de doeleinden die erin worden omschreven.

A) Het personeelslid, de bewaking van het personeel is niet als dusdanig vervat in de doeleinden van de plaatsing van de camera's. Wanneer een disfunctie van het personeel wordt vastgesteld, moet dan ook het volgende worden gedaan: indien het gaat om een misdrijf in de strafrechtelijke zin van het woord, artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering is van toepassing, daarin wordt de ambtenaar die kennis heeft van een misdrijf verplicht om de gerechtelijke autoriteiten op de hoogte te brengen. In die context moeten de beelden aan de gerechtelijke autoriteiten worden bezorgd. Aangezien in de huidige stand van de regelgeving de strafzaak moet worden afgehandeld, vóór de tuchtzaak, moet de afloop van de strafrechtelijke procedure worden afgewacht, om in voorkomend geval de beelden van het gerechtelijke dossier in de tuchtprocedure te gebruiken. Indien het gedrag geen strafrechtelijk feit oplevert daarentegen, is er gelet op het doeleinde van het gebruik van de camera's dat de controle van het personeel niet mogelijk maakt, geen reden om de opname van de feiten aan te halen in het kader van de procedure. De camera's kunnen enkel worden gebruikt om de personeelsleden te controleren in het kader van de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dus via een verklaring aan de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

B) Wat betreft de term gedetineerde zijn de toepassingsbeginselen dezelfde, met het voorbehoud dat in die context de strafzaak niet moet worden afgehandeld voor de tuchtrechtelijke zaak. De directies moeten erop worden gewezen dat de betrokken personen in elk geval enig stuk dat wordt aangevoerd in het kader van een tuchtprocedure moeten kunnen raadplegen. Er moet evenwel worden onderstreept dat de verantwoordelijke voor de verwerking voorzorgen moet nemen, onder andere de bescherming van derden.

10.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik begrijp dat wanneer er een strafrechtelijk gevolg is dat makkelijker is en dat het een stuk van een strafdossiers is dat dan ter beschikking is.

Heel veel zaken die aanleiding geven tot tuchtsancties ten aanzien van gedetineerden zullen echter geen strafrechtelijk gevolg hebben. Een tuchtsanctie uitgesproken ten nadele van een gedetineerde kan natuurlijk wel andere gevolgen hebben. Ze komt in het dossier en kan een impact hebben op het advies dat de gevangenisdirecteur later zal geven, bijvoorbeeld in het kader van een voorwaardelijke invrijheidstelling. In die zin kunnen die elementen dus wel van belang zijn, zeker als het woord tegen woord is.

Ik meen dus dat het jammer is dat men in die gevallen niet de mogelijkheid heeft om een beroep te doen op beelden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de 23 extra analisten voor de Veiligheid van de Staat en het invullen van de bestaande kaders" (nr. 1739)**

11 Question de M. Stefaan Van Hecke au ministre de la Justice sur "les 23 analystes supplémentaires à la Sûreté de l'État et le complètement des cadres existants" (n° 1739)

11.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Er was wat commotie over de berichtgeving rond de 23 nieuwe analisten voor de Veiligheid van de Staat. Ik begreep het in eerste instantie ook niet zo goed. Wat in de krant stond, was ook al gezegd in de gezamenlijke commissie. U hebt toen verklaard dat er 23 extra analisten zouden worden gerekruteerd uit de dienst Close Protection. De opdracht Persoonsbewaking gaat over naar de federale politie. Op die manier kunnen 23 inspecteurs worden omgevormd tot analist, al zijn ze daar initieel niet voor opgeleid. Volgens de vakbonden is het niet evident om die medewerkers zomaar om te scholen. Het vraagt een jaar aanpassing. Bovendien is het kader vandaag niet ingevuld bij de Veiligheid van de Staat. In de nabije toekomst moeten er medewerkers worden vervangen die binnenkort met pensioen zullen gaan.

Op welke termijn kunnen de 23 vooropgestelde analisten werkelijk worden ingeschakeld voor het analysewerk?

Welke opleidingen dienen zij daarvoor nog te volgen? Hoe lang duurt de opleiding?

Vergt het een aanpassing van het statuut? Zo ja, wat betekent dat concreet voor de personeelsleden? Wat is het budgettaire effect daarvan?

In hoeverre is het kader vandaag ingevuld? Ik begrijp dat het niet altijd gemakkelijk is om de brute cijfers te geven. Misschien kunt u het in percenten uitdrukken. Welk percentage van het kader is niet ingevuld? Naar verluidt zouden 60 tot 100 fulltime equivalenten niet zijn ingevuld. Kloppen die cijfers?

Zult u initiatief nemen om het kader volledig in te vullen? Zo ja, op welke termijn?

11.02 Minister Koen Geens: Het inlichtingenwerk van de Veiligheid van de Staat is een complex geheel van diverse functies en taken. Het is een veel te eenvoudige voorstelling om dat te vertalen als enkel bestaande uit operationeel werk en analysewerk, uitgeoefend door de buitendiensten, respectievelijk de analysediensten van de inlichtingendienst.

Een van de functies is de zogenaamde operationele analyse. Die taakstelling bevindt zich op het snijvlak tussen het operationele en het analysewerk. Het is de bedoeling dat de 23 inspecteurs van de dienst Persoonsbescherming van de Veiligheid van de Staat, die vrijkomen ten gevolge van de overheveling van de opdracht van Persoonsbescherming naar de federale politie, zullen worden ingezet voor het operationele analysewerk van de dienst, meer in het bijzonder bij de provincieposten van de Veiligheid van de Staat, waar een groot gebrek aan onderzoekscapaciteit is.

De basisvorming van inspecteur bij de Veiligheid van de Staat bestaat uit een zeer uitgebreid pakket van opleidingen.

Gedurende een stage van twee jaar wordt men opgeleid in de diverse functies en taken die eigen zijn aan het inlichtingenwerk. Dat heeft tot gevolg dat de 23 inspecteurs, die zullen worden overgeheveld naar het inlichtingenwerk, bij de provincieposten onmiddellijk inzetbaar zullen zijn, want ze hebben immers die vorming reeds gekregen. Er zal alleen een korte recyclage worden georganiseerd om de inspecteurs de details van de job te doen herinneren. Dat vereist geen aanpassing van het personeelsstatuut van de betrokken inspecteurs.

In verband met uw vierde vraag, net zoals bij de gehele federale administratie wordt er bij de Veiligheid van de Staat niet gebruikgemaakt van het instrument van personeelskaders. Men onderzoekt welke concrete behoeften de dienst heeft, rekeninghoudend met de wettelijk omschreven opdrachten en indachtig de prioriteiten die door de regering worden vooropgesteld. De strijd tegen terrorisme en radicalisering heeft de hoogste prioriteit bij de inlichtingendienst.

Momenteel kunnen wij besluiten dat er bij de Veiligheid van de Staat bepaalde tekorten zijn. Zo is er een tekort aan expertise voor een hele resem aan functies, ten eerste, informantenbeheerders en onderzoekers terrorisme en radicalisering, in hoofdzaak voor de provincieposten en ten dienste van de zogenaamde lokale taskforces, ten tweede, observatieagenten, ten derde, strategische analisten Midden-Oosten; ten vierde, vertalers van vreemde talen, ten vijfde, BIM-juristen en er zijn er nog.

In verband met uw vijfde vraag, net zoals de minister van Binnenlandse Zaken ben ik in de regering aan het onderhandelen voor budget voor de veiligheidssector, dus ook voor de Veiligheid van de Staat. Ik kan u hieromtrent geen details meedelen.

11.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, wij weten nu iets meer dan vorige week na de vergadering van de gezamenlijke commissie, want de indruk ontstond toen dat de 23 medewerkers voortaan de analysediensten zouden versterken, maar ze zullen dus ingeschakeld worden in de provinciale buitendiensten. Dat is toch andere informatie.

Ik stel ook vast dat er blijkbaar geen nieuwe opleiding nodig is, behalve een korte recyclage. U geeft echter ook aan dat er inderdaad een tekort is aan een aantal cruciale functies, wat bijkomende aanwervingen noodzakelijk zal maken. Ondanks de doorgevoerde besparingen zal men toch keuzes moeten maken en bepaalde diensten versterken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 1644 van mevrouw Sarah Smeyers is uitgesteld, alsmede vraag nr. 1646 van mevrouw Sonja Becq.

12 Question de M. Georges Dallemagne au ministre de la Justice sur "le financement du terrorisme et la CTIF" (n° 1653)

12 Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de minister van Justitie over "de financiering van het terrorisme en de CFI" (nr. 1653)

12.01 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, dans le vingtième rapport d'activités de la Cellule pour le traitement des informations financières (CTIF) concernant l'année 2013, en page 71, on peut lire ceci: "En 2013, la CTIF a transmis 25 dossiers aux autorités judiciaires en raison de l'existence d'indices sérieux de financement du terrorisme, pour un montant total de 2,57 millions d'euros. Même si le nombre de dossiers transmis et les montants transmis sont en progression en 2013, la part du financement du terrorisme dans les criminalités identifiées par la CTIF en 2013 reste relativement limitée puisqu'elle s'établit à 2,14 % du nombre total de dossiers."

Au vu des chiffres exposés, on peut s'interroger sur la capacité de la CTIF à lutter efficacement contre le terrorisme.

Monsieur le ministre, la lutte contre le terrorisme fait-elle véritablement partie des priorités de la CTIF? Combien de personnes travaillent-elles actuellement sur cette criminalité spécifique? Considérez-vous que la CTIF dispose de moyens suffisants pour accomplir l'ensemble de ses missions?

Avez-vous déjà des données chiffrées pour l'année 2014 concernant cette criminalité spécifique, notamment le nombre et le type de dossiers traités en matière de financement du terrorisme? Qu'en est-il du suivi judiciaire de ces dossiers?

12.02 Koen Geens, ministre: Cher collègue, je peux vous confirmer que la lutte contre le terrorisme, et en particulier son financement, fait bien partie des priorités de la CTIF au quotidien.

En ce qui concerne votre deuxième question, l'équipe des analystes et analystes adjoints de la CTIF est actuellement composée d'une trentaine de personnes. Je ne peux pas vous dire qui s'occupe de l'aspect du financement du terrorisme. Certains sont spécialisés dans la matière et d'autres viennent en appui en fonction de l'évolution de la situation.

En ce qui concerne votre troisième question, à ce stade, la CTIF estime disposer des moyens humains suffisants.

J'en viens à votre quatrième question. Au cours de ces cinq dernières années, la CTIF a transmis 122 dossiers aux autorités judiciaires en rapport avec le terrorisme et son financement pour un montant total de 35,15 millions d'euros.

Il y a eu, en 2014, 36 dossiers transmis, soit une augmentation de plus de 40 % par rapport à l'année précédente, pour un montant total de 9,2 millions d'euros. Je dispose des chiffres des différentes années dont vous pouvez prendre connaissance.

Quant à votre dernière question, le parquet fédéral opère un suivi systématique des dossiers transmis par la CTIF. Cela ne signifie pas qu'il y a forcément l'ouverture de poursuites pour financement du terrorisme mais les informations sont systématiquement prises en compte par le parquet fédéral pour lequel le financement du terrorisme reste également une priorité.

12.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, je me réjouis que ce soit bel et bien une priorité pour la CTIF. Je suis surpris qu'avec 30 personnes, la CTIF estime qu'elle peut couvrir tous les aspects relatifs au traitement des informations financières liées à la criminalité. Je remarque avec vous l'augmentation de 40 % du nombre d'affaires qui concernent le terrorisme en un an. D'un point de vue financier, c'est beaucoup plus important puisque le montant a quasiment quadruplé par rapport à l'année précédente.

Monsieur le ministre, je ne manquerai donc pas de vous interroger ultérieurement sur ces questions car cela montre probablement un meilleur suivi de la part des services mais aussi une augmentation de cette criminalité et une préoccupation supplémentaire. Avec près de 10 millions d'euros, on imagine quelles peuvent être les conséquences pour le financement du terrorisme. Avec peu d'argent, on fait malheureusement beaucoup de dégâts en matière de terrorisme. Je vous remercie, monsieur le ministre, de bien vouloir suivre attentivement cette question.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister van Justitie over "de veranderingen in het gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen" (nr. 1721)

13 Question de Mme Ann Vanheste au ministre de la Justice sur "les changements qui touchent l'arrondissement judiciaire de Flandre occidentale" (n° 1721)

13.01 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, aan de organisatie van Justitie is er veel werk en ik moedig dan ook de vernieuwingsoperaties aan. Het doel van de vernieuwing moet evenwel de efficiëntie van Justitie zijn en moet Justitie in de 21ste eeuw brengen. De wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen beloofde dan ook om Justitie efficiënter te organiseren, de dienstverlening te verbeteren en het vertrouwen van de burger in haar werking te versterken, zonder de nabijheid van Justitie in vraag te stellen. Dat laatste is van cruciaal belang om burgers zo goed en zo snel mogelijk te helpen met zo weinig mogelijk drempels.

De reorganisatie die nu aangekondigd wordt voor het arrondissement West-Vlaanderen gaat regelrecht in tegen die laatste voorwaarde. De afdeling Veurne in het gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen zou worden afgeschaft. Duizenden burgers in de Westhoek moeten nu voor tal van zaken naar de andere kant van de provincie. Dit is duidelijk in strijd met de gegeven garanties. Het lijkt mij geen efficiëntiehervorming maar een verdoken besparingsoperatie op de kap van de burger.

De gemeenteraad van Veurne stelt zich heel constructief op en heeft in een schrijven gevraagd om andere opties te bekijken. Zo stellen zij nieuwe gebouwen voor die vanaf 2018 beschikbaar zijn en waarvan de exploitatiekosten aanzienlijk minder zouden zijn. Niet enkel zou zo de dienstverlening aan de burger gewaarborgd blijven, maar zouden ook een honderdtal jobs worden gered. Mijnheer de minister, ik vraag u om het verzoek van de gemeenteraad in Veurne te bekijken en te overwegen.

Mijn concrete vragen zijn de volgende.

Ten eerste, zult u ingaan op het voorstel van de gemeenteraad?

Ten tweede, is het hoofdprobleem de grote kosten die het gebouw in Veurne met zich meebrengt of zijn er andere overwegingen om de afdeling te sluiten?

Ten derde, zult u omtrent verdere reorganisaties met zo'n grote impact overleggen met de lokale besturen?

Ten vierde, wat zal er gebeuren met meer dan honderd werknemers mocht de afdeling toch sluiten?

13.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vanheste, ik dank u voor uw vragen, maar kan momenteel enkel het antwoord herhalen dat ik vorige week al gaf aan een aantal van uw collega's.

De federale overheid staat voor een moeilijke opdracht. Het is een grote uitdaging om de nodige besparingen door te voeren met behoud van een concrete uitvoering van de kerntaken. Hierdoor moeten wij efficiënter gaan werken en op een nieuwe manier gaan nadenken over de besteding van middelen.

Zoals vorige week al gezegd kan ik enkel mededelen dat er nog geen concrete plannen zijn maar dat wat u aanhaalt een denkpiste is die er gekomen is vanuit de lokale magistratuur en mij recent bereikt heeft. Het is logisch dat zulke ideeën op tafel komen en dat erover wordt nagedacht. Het is echter nog veel te vroeg om op uw gedetailleerde vragen te antwoorden.

13.03 **Ann Vanheste** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord dat mij natuurlijk niet tevreden stelt.

Ik meen evenwel dat het niet zo moeilijk is om te antwoorden op de vraag of u ingaat op het voorstel van de gemeenteraad om overleg te plegen. De vraag zou gekomen zijn van de magistratuur ter plaatse. Ik vraag mij af van wie want iedereen is bezorgd. Er is paniek in het gerechtsgebouw, onder het personeel. Iedereen vraagt zich af van wie die vraag zou komen, naar ik meen terecht.

Is het hoofdprobleem de kosten of wil men de afdeling gewoon sluiten? Dat moet toch van iemand of iets gekomen zijn. Men overweegt toch niet om iets te sluiten als men niet weet of dat door de kosten moet dan wel of men het wil doen omdat men gewoon wil sluiten? U hoort nog van mij.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: La question n° 1737 de Mme Cassart-Mailleux est retirée.

14 **Vraag van mevrouw Goedele Uyttersprot aan de minister van Justitie over "het omgangsrecht van de grootouders" (nr. 1762)**

14 **Question de Mme Goedele Uyttersprot au ministre de la Justice sur "le droit aux relations personnelles pour les grands-parents" (n° 1762)**

14.01 **Goedele Uyttersprot** (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb al een soortgelijke schriftelijke vraag gesteld. Ik heb nog een aantal bijkomende vragen.

In een ideale wereld hebben grootouders contact met hun kleinkinderen, ofwel doordat ze hen zien tijdens hun contacten met hun eigen kinderen, ofwel omdat ze mee inspringen in de opvoedingstaken. De band tussen kleinkinderen en hun grootouders is bijzonder en hecht. Het is een meerwaarde voor beide zijden. De omgang kan echter plots in het gedrang komen bij ruzie tussen de ouders en grootouders, of wanneer de ouders of grootouders uit elkaar gaan of erger nog, wanneer hun zoon of dochter overlijdt. In dergelijke gevallen verliezen grootouders vaak het contact met hun kleinkinderen.

Familie is de hoeksteen van de maatschappij en terecht werd dan ook de tot dan toe bestaande rechtspraak geïmplementeerd in het Burgerlijk Wetboek en werd op die manier een mogelijkheid geboden aan de grootouders om zich tot de familierechtbank te wenden om een dergelijk omgangsrecht af te dwingen.

Sinds de oprichting van de familierechtbank in 2014 worden zaken betreffende omgangsrecht algemeen geregistreerd onder persoonlijk contact grootouders en derden in de applicatie van de burgerlijke rechtbank.

Uit het antwoord dat u destijds gaf op mijn schriftelijke vraag blijkt dat het statistisch project nu nog in volle ontwikkeling is. Hierin vinden we enkel terug wat het aantal ingeleide zaken is en wat het aantal gevelde vonnissen is. Tot op heden wordt eigenlijk nog niet bijgehouden wat het aantal afwijzingen of toekenningen is en zijn de grootouders dus afhankelijk van de appreciatie van rechtbank tot rechtbank.

Daarom mijn volgende vragen: vanaf wanneer zal de volledige applicatie van dit statistisch project werkbaar zijn? Welke gegevens worden hierin bijgehouden? Wat is de juiste inhoud van het project? Zal er daar een opsplitsing kunnen gemaakt worden tussen enerzijds persoonlijk contact grootouders en anderzijds het contact voor derden? Gaat ook het aantal toekenningen en/of afwijzingen hier in de toekomst in opgenomen worden? Zal de duur van de omgang ook geregistreerd worden in dat project?

14.02 Minister **Koen Geens**: Op dit ogenblik wordt het statistisch project dat ook de data van de familierechtbanken bevat, omgezet naar een meer dynamische IT-omgeving. De geschatte duurtijd voor deze omzetting bedraagt tien tot twaalf maanden. Er wordt van deze omschakeling gebruikgemaakt om enkele verbeteringen aan te brengen en het project af te stemmen op de andere statistische projecten die binnen de zetel lopen.

De komst van de familierechtbank brengt echter een bijkomende analyse en ontwikkeling met zich mee omdat het hier gaat om nieuwe data. Indien alles volgens plan verloopt dan moeten de rechtbanken en afdelingen tegen eind 2015 de eerste beschikbare cijfergegevens valideren. Van zodra deze validatie rond is kan er worden gepubliceerd.

Het statistisch project van de familierechtbank is in de eerste plaats gericht op het ondersteunen van de werking van de rechtbanken en het meten van hun werklast. Deze behoefte vertaalt zich bijgevolg in cijfergegevens omtrent het aantal hangende, nieuwe en afgehandelde zaken, alsook een kwalitatieve input- en outputstatistiek.

Daarnaast beschikt het College van hoven en rechtbanken, met name Statistiek en Werklastmeting, ook over informatie betreffende de doorlooptijd van dossiers, het aantal vonnissen, beschikkingen, zittingen en dergelijke meer. Men beschikt niet over gegevens betreffende de inhoud van de vonnissen omdat deze informatie niet wordt geregistreerd door griffies in hun beheersapplicatie BGC.

Een opsplitsing van de huidige aardcode B4 'persoonlijk contact grootouders en derden' is niet voorzien. De bevoegdheid om aardcodes te veranderen ligt bij de rechtbanken zelf. Een eventuele aanpassing gebeurt op hun initiatief. Voorlopig is er voor de rechtbanken zelf nog geen nood aan zulke onderverdeling. De ervaring leert dat een te grote diversiteit aan aardcodes leidt tot onjuiste en onbetrouwbare statistieken. Daarom is het aangewezen om deze aardcode niet te splitsen in het persoonlijk contact grootouders enerzijds en persoonlijk contact derden anderzijds.

Als antwoord op uw vierde vraag: dit is momenteel nog niet voorzien omdat er geen vraag toe was.

Uw vijfde vraag: dit type van gegevens wordt niet geregistreerd in de applicatie waarin de griffies van de familierechtbank de gerechtelijke dossiers coderen.

Hierdoor kan men hierover geen cijfers publiceren.

14.03 **Goedele Uyttersprot** (N-VA): Mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, is het project eerder opgezet om de werklast te meten dan om het systeem inhoudelijk te evalueren.

Uw antwoordde volledig op mijn vraag. Maar mijn vraag vertrok van het idee dat de rechtspraak op dit moment niet eenvormig is wat de toekenning of afwijzing van het omgangsrecht van de grootouders betreft. Er zijn verschillen tussen de gerechtelijke arrondissementen. Sommige wijzen het bijna standaard af, andere kennen het bijna altijd onmiddellijk toe.

Zo gebeurt het enerzijds dat ouders die destijds uit het ouderlijk gezag ontzet werden voor hun eigen kinderen later wel omgangsrecht met de kleinkinderen krijgen, wat emotioneel zwaar is. Anderzijds gebeurt het ook dat grootouders die dag en nacht voor hun kleinkinderen hebben ingestaan na een ruzie of een overlijden geen contact toegekend krijgen.

Wij vinden het met het oog op die grote tegenstelling nuttig dit op te nemen in de applicatie, eventueel in het vooruitzicht van nieuw wetgevend werk ter zake indien mocht blijken dat de verschillende rechtbanken er grote verschillen op nahouden. Wij zullen bekijken wat er in de toekomst mogelijk is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nr. 1605 van mevrouw Willaert, nr. 1336 van de heer Blanchart en nr. 1614 van mevrouw Van Hoof vervallen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.44 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15.44 heures.